

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาการคุ้มครองสิทธิเด็ก ตามตามพระราชบัญญัติ ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว พ.ศ. 2553
คำสำคัญ	การคุ้มครองสิทธิเด็ก /ศาลเยาวชนและครอบครัว
นักศึกษา	เอกรัตน์ กุลนะ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.วัชระ เนติวาณิชย์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2555

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาปัญหาการคุ้มครองสิทธิเด็ก ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 เช่น ปัญหาในการสอบสวนและการควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์พิเศษคุ้มครองกรณีที่เกิดที่ผู้กระทำผิด หรือกรณีที่เกิดตกเป็นเหยื่อของการกระทำความผิด โดยมาตรการทางกฎหมายควรเน้นทางด้านการแก้ไขและฟื้นฟูความประพฤติเด็ก เพื่อให้เป็นพลเมืองดีของประเทศไทยในอนาคต แต่การสอบสวนคดีอาญาในปัจจุบัน ผู้เขียนเห็นว่า ผู้ปฏิบัติไม่ได้สำคัญในประเด็นเกี่ยวกับเด็กเหล่านี้ แต่ให้ความสำคัญกับวิธีการรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อนำตัวผู้กระทำผิดทางอาญามาลงโทษให้ได้เท่านั้น บทบาทในการดำเนินการให้เกิดความคุ้มครองฟื้นฟูเด็กผู้เสียหายคืนกลับสู่สังคมอย่างปกติและปลอดภัย ยังไม่มีหน่วยงานใดให้ความสำคัญมากนัก ประกอบกับหลักการดำเนินคดีอาญานั้น ให้ความสำคัญในการดำเนินคดีต่อผู้ต้องหา หรือจำเลยเพียงด้านเดียว โดยไม่คำนึงถึงสภาวะ หรือสวัสดิภาพของเด็กจึงก่อให้เกิดปัญหา ประกอบกับการนำมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญามาใช้ในคดีเด็กยังมีปัญหา กล่าวคือ มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา เป็นบทบัญญัติที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้โอกาสแก่ผู้เสียหายหรือเหยื่อที่ได้รับ ความเสียหายให้ได้รับการเยียวยาชดเชย ชดใช้ หรือทดแทนความเสียหายไม่ว่าจะเป็นตัวเงิน ชื่อเสียงการกระทำต่างๆ ในขณะเดียวกัน เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดจะได้รับการดูแลเยียวยา บำบัด แก้ไขฟื้นฟูอย่างได้ผลชัดเจนและเป็นรูปธรรมตลอดจนจะเป็นการให้โอกาสแก่ชุมชนหรือสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ให้มีส่วนร่วม มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาจึงเป็นมาตรการเสริมมิใช่มาตรการที่เข้าแทนที่กระบวนการพิจารณาคดีอาญาปกติ แต่กลับวางขั้นตอน

ของกฎหมายไว้เคร่งครัดเกินไป ทำให้มาตรการดังกล่าวไม่อาจใช้บังคับได้อย่างแท้จริง อีกทั้งมี ปัญหาเรื่องคำจำกัดความ กล่าวคือบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญามิได้ บัญญัติไว้ให้ชัดเจน และไม่มีคำนิยามไว้ในกฎหมาย แต่กลับบัญญัติถ้อยคำไว้กว้างๆ ทำให้เกิด ปัญหาในการตีความและการนำไปปฏิบัติตามกฎหมายได้ เช่น บทนิยามคำว่า “สำนึกในการ กระทำ” คำว่า “อาจกลับตนเป็นคนดีได้” และคำว่า “แผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู” ถ้อยคำในกฎหมาย ดังกล่าว ยังมีปัญหาในการพิจารณาแยกแยะว่าเพียงใดจึงจะถือเป็นการสำนึกในการกระทำหรืออาจ กลับตนเป็นคนดีได้

ผู้เขียนเห็นว่าควรให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการสอบสวนเด็กในคดีอาญา จัดทำข้อตกลง ระหว่างหน่วยงาน และมีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน ยิงการเตรียมสถานที่บันทึกภาพและเสียง ควร ต้องแจ้งเด็กทราบก่อนว่ามีการบันทึกภาพและเสียง ภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดทำ ห้องสอบสวนเด็กในคดีอาญาอย่างเป็นสัดส่วนและเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับ ควรผ่อนคลาย หลักเกณฑ์ตามกฎหมายลง เช่น เรื่องของอัตราโทษเพื่อให้เป็นไปตามหลักสากลของการนำ กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ และควรมีการกำหนดในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา หรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาให้นำความหมายและคำอธิบายของคำจำกัดความที่สำคัญและ เกี่ยวข้องและใช้ในมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญามาปรับใช้ในกรณีที่กฎหมายไม่ได้ บัญญัติบทนิยามไว้

THEMATIC TITLE	LEGAL PROBLEMS ON PROTECTION OF THE CHILD UNDER THE JUVENILE AND FAMILY COURT AND JUVENILE AND FAMILY PROCEDURE ACT B.E. 2553
KEYWORD	CHILD RIGHTS' PROTECTION/JUVENILE AND FAMILY COURT
STUDENT	AEKGARAT KULNA
THEMATIC ADVISOR	DR.WATCHARA NEITIVANICH
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAW PUBLIC LAW
FACULTY	FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2012

ABSTRACT

This research aims to study issues and problems of child rights' protection under the juvenile and family court and juvenile and family procedure Act B.E. 2553 such as problems of investigation and controlling juvenile delinquents. The study shows that this law aims to protect a child who is the offender or the victim of the offense. The law measures should correct and rehabilitate the child to be good citizens. From my opinion, in the investigation's process, the police officer in charge of the case gives precedence to collect and to gather evidence to punish the child offender rather than correcting and rehabilitating them to be good citizens. Besides, there are a few government sectors that place importance on processing procedure to protect and rehabilitate injured child to the society without danger. Moreover, criminal procedure puts an emphasis on bringing a charge against the offender or the defendant without considering of child welfare. Furthermore, there are many problems occurring from using special measures with child cases. Special measures against child are the provisions providing relief and assistance victims in financing, fame, etc. In the meantime, a child or young person who is alleged to have committed an act against the law will get treatment, restoration and rehabilitation. The society and community have a chance to participate in this process. Consequently, the special measures are only the reserved measures and cannot replace the criminal proceedings. On the other hand, the Act of Juvenile and Family Court and Procedures for Juvenile and Family Cases, B.E. 2553

provides the strict measures which cannot effectively enforce. This law did not provide a precise definition of the special measures but it provided a very wide definition. This brings to the problems of interpretation and enforcement the law. For instance, the definition of “repentance”, “rehabilitation”, and “treatment and rehabilitation program” was not clear that how to consider it is repentance or rehabilitation.

I think that the government sectors which are assigned to investigate a child in the criminal case should make a memorandum of understanding between the government agencies, and having a formal pattern of work; preparing a room of visual and sound recording, the officer must notify the child that the officer will record the sound and video. The government should allocate its budget for doing the investigating room in a proper place. In addition, losing the law is required such as the degree of punishment should be international standard of restorative justice. In case of lacking of the definition, regulating the rules to bring the relating term of the special measures in the rules of the President of the Supreme Court or having the Supreme Court’s primary session is required.